

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Helyben.		Vidékre küldve:	
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.	Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.
Fél evre . . . 5 . . . 50.	Fél evre . . . 8 . . . 80.	Fél evre . . . 5 . . . 50.	Fél evre . . . 8 . . . 80.
Negyed evre . . . 2 . . . 20.	Negyed evre . . . 3 . . . 30.	Negyed evre . . . 2 . . . 20.	Negyed evre . . . 3 . . . 30.
Egy óra	Egy óra	Egy óra	Egy óra
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Uj. MORICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A szászokhoz!

A „Szászok között“ című cikkünkre a nagyszombati „Tageblatt“ ez a tekintélyes szász lap azzal válaszol, hogy a szászok a magyar nyelv megtanulásától nem idegenkednek és tanáraik azon igyekeznek, hogy oly tanítási módszert találjanak, a melylyel a magyar nyelvben kevés idő alatt nagy eredményt érjenek el növendékeik. Ha ama cikkünkben más tévedés nem volt, mint azt a Tageblatt elismeri, nagy örömünkre szolgál. Bár más tévedés ezután sem lenne közöttünk!

Azt mondja továbbá a Tageblatt, hogy az is igaz, miszerint ők attól tartanak, hogy mi nemzetiségük ellen törünk és anyanyelvüket akarjuk elvenni és erre nézve szeretnének úgy ők, mint a többi nemzetiségek megnyugtató választ az arra illetékes ténnyektől.

Erre nézve nyugodt lelkiismerettel mást nem mondhatunk, mint azt, hogy jöjjenek el közénk mentől többen és mentől többször. Igyekezzenek szívünk, lelkünk mélyére hatolni. Ne higgyenek az első látásnak, az első hallásnak. Mielőtt ítéletüket rólunk kimondanák, fontolják meg azt jól, hogy alapos legyen, hogy később csalódnok ne kelljen. Azon örülünk, ha mentől alaposabban ismernek meg bennünket és

az ilyen megismerésen alapuló ítéletüknek bátran nézünk szemébe. Ha jönnek, úgy fogadjuk őket, mint szívesen látott vendégünket szoktuk. Ha ők maguk győződnek meg gondolkodásunkról, becsesebb lehet előttük, mintha egy államférfi nyugtatná meg őket, vagy ha megnyugtatóra törvényt hoznának, mert a legerősebb, a legmaradandóbb törvény a polgárok szívében élő szeretet, vagy gyűlölet!

Hogy növendékeik sok tanulás után is kevés eredményt érnek el a magyar nyelvben? Erre nézve nagyon egyszerű a válaszuk. Sajnos, a mi gyermekeink sem érik el a német nyelvben azt az eredményt, a melyet óhajtának, dacára a sok grammatikázásnak és a sok fordításnak, meg könyv nélküli tanulásnak. Fordítani még csak tudnak, de egy pohár vizet kérni már nehezen megy. Inkább vállalkoznának arra, hogy egy óra alatt a legnehezebb szövegből négy oldalt lefordítanak, mint arra, hogy ugyanannyi idő alatt egy német vendéglőben egy hat fogásos ebédet elfogyaszszanak. E mellett a mi gyermekeinknek csak úgy sok a tanulni valójuk, mint a szászokénak. Tanáraink könnyebb tanmódszeren, a tananyag kevesítésén csak úgy gondolkodnak, mint a szászok tanárai. A tanítás eredményével csak úgy nem vagyunk megelégedve, mint a szászok az övékével.

Mi az indítványunk tehát?

Az, hogy jöjjenek hozzánk a szászok, de gyerekeiket se hagyják otthon, hanem hozzák magukkal és hagyják itt nálunk azokat egy tanulási szünetre vagy egy-két iskolai évre. Gyerekeik helyett vigyék el a mieinket hasonló időre cserébe, hogy mi se maradjunk gyerekek nélkül, ők se. Így gyerekeik el tudják mondani, hogy miként viseltük mi gondjukat és mire tanították őket iskoláinkban, a más nemzetiségű polgártársaink iránti szeretetre-e, vagy a gyűlöletre? Eltudják mondani, hogy a német nyelv, irodalom és tudomány nálunk gyűlöletes-e, vagy szeretett? Viszont a mi gyermekeink is el tudják mondani, mire tanították ott őket és ha őket, vagy iskolájukat hazaellenességgel vádolja valamely szenziót kereső laptársunk, lesz kikre hivatkoznunk. Mindenek mellett meg lesz az a hasznuk úgy nekik, mint nekünk, hogy gyermekeink alaposan megtanulnak németül, illetve magyarul és ez által kevesebb lesz a tanulni valójuk, tehát a tananyag kevesítés kérdését is megoldják. Megoldjuk akként, hogy bár kevesebb lesz a tanulni való, több lesz az eredmény a német és magyar nyelv alapos elsajátítása al. Mi elvállaljuk azt, hogy azon magyar szülőknek a levelét, a kik gyermekeiket szász családhoz akarják adni cserébe, akár a következő nyári szünetre, akár egész

A Kertész család örömnépe.

Másik helyen részletezve van nemzetes Kertész János bátyánk és szeretett felesége aranylakodalmának örömnépe, itten csak néhány viráglevelet szedgetek fel az ünnepi bokrából.

Ez az ünnep virágos május volt a telben.

Polgár köztársaságunk színe-java találkozott a Bethlen-utcai örömházban, mely még a mi Debreczenünkben is bástyaház. Családi szeretetnek, polgárerényeknek, hazafiságnak, hithűségnek bástyaháza a Kertész János bátyánk hajléka, hová a polgárságnak színe s java gyűlt össze szombat este.

Eljött maga az ősz püspökünk, a mi szeretett Kiss Áronunk is, ki lelket érzékenyítő főpapi szavakkal és hangon adta áldását az aranylakodalmas párra és családjára.

Az első polgárok egyike iránti nagyra-becsülésnek, előismerésnek a legméltóbb tol-

mácsa volt öreg, patriarcha szép püspökünk kinek áldását együtt rebegtük mindnyájan, kik hívott vendége voltunk a szép magyar, háznak.

Egyébként az áldás Kertész János bátyánknek és hitves társának a szeplőtlen magyar lelkében fekszik.

A hü magyar munkás családtól, barátoktól, elvtársaktól környezett patriarchát, Kertész Jánost minden tekintetben példányképpül állíthatjuk vagy legalább is szeretnének állítani a magyar polgárság elé, mely őszinteségével és kitartásával a tékozló korban is égi harmatként termékenyíti a kört, hová munkás élete köti őt.

A derűs, bájos szép jeleneteket szeretném papirosra vetni, de tollamra ünnepi méltóságos, magasztos érzések, gondolatok tolnak . . . Midőn Kertész Jánost a gyermekek, az unokák gyönyörű környezetében, barátoktól tisztelőktől ölelve látom.

Ott volt közöttök Debreczen város új, lelkes, tett erős polgármestere is Kovács József polgármester is, ki éljen szavak kö-

zött élteti független eszményeinek a fegyvertársát, Kertész Jánost.

Bizony, bizony ilyen polgárok kellenek kálvinista magyar köztársaságunknak, hogy a felviruljon, mint ahogy a Kertész János bátyánk gyönyörű magyar családja virul.

Némely apróságokat pedig közelebbi ujságunkban mondok el e gyönyörű, kedves, feledhetetlen magyar ünnepi estéről, melynek meleg fénye lelkében ragyog a díszes női és férfiú vendég koszorúnak, melyet Kertész János bátyánk nemcsak az ősmagyar asztal gazdag taplálékaival, de nemes szeretetével is halmozott.

És e nemes, e hatalmas derék magyar polgárcsaládot a tűzhely körül élvezvén, önkénytelenül eszünkbe jutottak Rákosi Jenőnek, az írónak a szavai. Rákosi Jenő harmincz millió magyarhoz kötötte a független és hatalmas Magyarország megépítését. Hiszem és vallom, ha a magyarok Istene számos ilyen Kertész családot adna hazánknak, sem a harmincz millió magyarság, sem a függetlenség nem maradna sokáig ábránd.

Szabad Hajdu.

iskolai évre, eljuttatjuk a nagyszabeni laptársunkhoz: a „Tageblatt“-hoz, viszont kérjük laptársunkat, hogy mindazon szász szülék levelét, kik hasonló akarnak, juttassa el hozzánk. Emellett iskoláink igazgatói is szívesen közben járnak, ha akár magyar, akár szász szülék, vagy bárki más hozzájuk fordul. Legcélszerűbbnek látszik, ha a debreczeni iskolák igazgatói a nagyszabeni iskolák igazgatóihoz, gymnasiumi gymn.-hoz, reáliskolai reáliskolaihoz, leányiskolai leányiskolaihoz, ahajdunánási a medgyesihez, a hajduböszörményi a segesvárihoz, a karczagi a szászsebesihez, mezőturi, kisujszállási a beszterceihez stb. fordul.

Ha nagy és nemes célt: a magyarság és szászág közötti feszült viszony megszüntetését igazán óhajtjuk és nem csak szin eg, akkor oly ponton kell elkezdenni a munkát, hol érdekeink között semmi, még látszólagos ellentét sincs, hol egyikünknek sincs mit veszítenie, hol nem veszít egyikünk sem, de nyer mindenikünk és pedig egyenlő mértékben nyer.

Szívöl óhajtjuk, hogy szavunk ne legyen a pusztában elhangzott szó; szász testvéreink megértsék és felkarolják!

A magyar protestánsok öröksége.

(Kiss Áron püspök nyilatkozata.)

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület köztisztelőben álló ősz püspöke, Kiss Áron, a karácsonyi szent ünnepekkel összeköttetésben álló vallásos gondolatokat felhasználva arra, hogy nagyjelentőségű nyilatkozatokat tegyen az 1848. XX. törvényezik végrehajtásáról.

A püspök, miután úgy fogja fel a karácsonyi ünnepét, mint egy jobb jövő reményét, szól arról a reményről, melyet az 1848. XX. t. cz. végrehajtásához fűz a magyar protestáns egyház. Ennek a törvénynek a végrehajtása egyaránt érdeke egy trónnak, kormánynak, nemzetnek, mint magának a katolikus egyháznak, mert a protestáns egyházak szétzülésével csak a felekezetenküliség és a nemzetiségi egyházak fognak nyerni, s nem lesz meg az az ellenállóerő, mely egykor a Bocskay, Bethlen és Rákóczi zászlói alá tömörítették úgy a katolikus, mint a protestáns. A felekezetenküliség előbb-utóbb a vagyonban követelkedő római katolikus klérus ellen fordul és követelni fogja a szekularizációt. A teljes vallás-egyenlőség azonban hatalmas védelem lenne a szekularizáció ellen is. A püspök tisztelőben kívánja tartani a szerzett jogokat, s a katolikus klérust javaitól megfosztani nem kívánja, de a magyar államtól határozottan követeli a magyar protestánsok örökségét, mit államizsnai kielégíteni nem lehet. Ez a követelés nemcsak a nádfedelű paróchiák jámbor óhajtása, hanem minden protestánsnak egyenes követelése. Ezután lelkes szavakban emlékezik meg a püspök azokról a szolgálatokról, miket a magyar protestánsok a magyar nemzetnek, a magyar alkotmány- és a magyar nyelvnek az érdekében tettek. Majd így fejezi be költői lendülettel megírt nyilatkozatát:

„De talán messze is tértem! A békeség fejedelme közel s én sem harcot hirdetek, mert a nemzet általános békéjét s jólétét biztosító törvény végrehajtásának sürgetése nem harcz, hanem a béke műve. Ez a magyar nemzet érdeke. Magyarország, ha Istenországává válik is, akkor is Magyarország. Magyarországon semmiféle hatalom érdeke nem érvényesülhet, érvényesülnie nem szabad csak a magyar nemzet érdekének.

... Jövel hát te szent nap! Hiúsd aldó sugaraidat én népemre, magyar nemzetemre, valláskülönbség nélkül es bár legyenek itt különböző nyajai — „más más juhái“ — az Isten fiának, legyenek azok közt meglegedés, béke és testvéri szeretet s jogszerűtlet hogy elmondhassuk őszinte szívvel az angyali seregekkel:

„Dicsőség a magasságos menyekben az Istennek, békesség e földön, és az emberekhez jóakarát.“

Ötven éves házassági évforduló.

— Kertész János aranylakodalma. —

Félszázad hosszú idő egy emberéletében, de még kevesebb embernek adatik meg az a kiváló isteni kegy, hogy felszazados házassági évfordulóját ünnepelje meg. Ilyen ritka szerencse érte az Isteni gondviselés folytán a magyar polgári erények mintaképét Kertész János polgártársunkat, ki szeretett családja és díszes, nagyszámú vendég sereg körében szombaton este ünnepelte meg nejevel sz. Dobi Julianna asszonynyal boldog házasságuknak ötven éves évfordulóját.

A Kertész János Bethlen utcai vendégszerető háza erre a ritka ünnepélyre megtelt. A család tagjain kívül jelen voltak:

Kiss Áron püspök, Papp Elek, Bakonyi Samu nejevel, Benedek János orsz. képviselő, Kovács József polgármester nejevel, Vecsey Imre főjegyző nejevel, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán nejevel és leányával, Abraham László főügyész nejevel, Őri Mihály nejevel és Erzsike leányával, B. Nagy János nejevel, L. Nagy Bálint nejevel, Jánossy Zoltán nejevel, Hódy Béla nejevel, Fejér Ferencz dr. feleségével, Burger Péter dr. feleségével, dr. Bruckner Ernő nejevel, Konecz Ákos nejevel, dr. Király Péter nejevel, Jeney Miklós leányával, Pávay Gyula nejevel, Zöld János nejevel, Molnár Albert nejevel, Mike Ferencz nejevel, Kiss Bálint nejevel, Török Péter nejevel, Bihari István nejevel, Csobán József nejevel, Pásztor Gyula nejevel, Somogyi Pál, Király Gyula, Oláh Karoly, Csóka Sámuel tanácsnokok, dr. Nagy Zsigmond, dr. Gulyás István, Haranghy Sándor, Farkas Berté, Móricz Pál, Lorant (Lőw) József, Kronovitz Zsigmond, Polgári József, K. Tóth Mihály kapitány, Polgári Bálint, Dobi Sándor. Ezekon kívül ott volt az ünnepelt testvére Mihály, gyermekei István, János, Imre, Kéry Lajosné, özv. Szabó Istvánné, továbbá 30 unokája és három déd-unokája.

Fél hét órakor a vendégkoszoru minden tagja a dusan terített asztalnál ült. — Mikor már mindenki elfoglalta helyét, egyik nagyszobában helyet foglaltak az ünnepelték a körülötte csoportosultak a család tagjai. Ekkor felemelkedett az ősz Kiss Áron püspök és nagy figyelem között a következő meghatározó szép szavakat intezte az aranylakodalma ülő párhoz és az egybegyűltekhez.

Kiss Áron beszéde.

Tisztelt Gyülekezet!

Keresztyén Testvéreim! Egy patriárcha család hajlékba sereglettünk össze, mely itt ötven éves örömnepét üli. Városunk e patriárchájának, Kertész Jánosnak hites nejevel, Dobi Julianna asszonynyal való egybekelésének örömeben akarunk résztvenni, ki házasságának Isten áldó kegyelméből 50 évét ezennel betöltötte, kinek ritka boldogságáért együtt emelkedik halánk az egek Urához, ki az ő szívüket 50 évek árja s vése közötti hűséggel úgy forrasztotta össze, hogy most e nagy idő végperceiben csak áldást és forró halat buzognak eltökélt az egek Urához. Engedjék meg nekem, mint e gyülekezetben legidősebb testvérnek, hogy az Isten gondviselés körülöttük véghezvitt munkái felett elmélkedjem.

Mondják, hogy az emberi nem ősbirái ilyen hosszú idöket elt férfiak voltak; kik számra kevesen kimagaslottak tarsaik közül s áldó szeretet forrasztotta össze családjukat, alattvalójukat hozzájuk, kevesen, az első világban mindössze tizen voltak, kik ez Istentől való megtiszteltetésben lenyelték, mint tükörök, a nagy közönség középett.

Ma is Isten különös kegyelme az, hogy ők sok felük között, — kik hasonló czelokkal a boldogságot kergetve egymashoz láncoztattak a hit kötelével, melyet részint az emberi szenvedélyek, részint a halandóság rég eltemetett, egymástól elvalasztott, — itt együtt élnek és Isten jóvoltából egymásnak örvendeznek ma is halálva a boldogságot, mely őket egymashoz vezette es egygyé tette. Magláltak gyermekeiket, unokaikat asztaluk körül, renddel mint olajvesszőt, miken szívek örül. De megláttak igyekezetük gyümölcsét, gyarapodását, melyet meglátott e nép is és tisztelt, így szólva a szent íróval: „Igy áldatik meg a férfit, ki féli az Urat.“ Nevök így lett a közönség körében tisztelt mindenfelé! Az ő életök 50 éves fordulójára bételt s az egykor boldogságot óhajtó, boldogságot váró ifju pár most 50 éves boldogságért ad halát, melyet egymással élvezett.

De e két boldogság egymástól eltérő és nagyban különböző. Elmúlt az a része, melyet kibeszélni, leírni nem tudunk, amely az élet tündér álmának láncozolata s itt van a második, mely az elsőnek beváltása, mely szerint elhagyja a férfit apját és anyját s ragaszkodik az ő feleségéhez és ketten lesznek egyek, hogy a mit Isten összekötött, azt ember el ne válaszsza. Ime e keresztyén pár ma is mint egy all előttünk és örömmel bizonyítja, hogy nem feledte első esküje holtomiglan-holtáiglanát... Mert az igaz szeretet nem egy sebesen maradozó tűz, mely az előtte levő rakás fát magával együtt megemésztí, hanem folytonos tápláló, erőt adó nedve a fanak, mely azt felfelé az éghez emeli és mindég közelebb viszi. Ad az ezzel ékeskedő keresztyéneknek oly biztos békességet, melyet e világon hasztalan keresnek, mert az Ur adja ezt, úgy hogy ha életökre visszatekintenek, elmondják ugyan a patriárchával: „Az én életemnek napjai kevesek, de azok is nyomoruságokkal telvék“, de ha e szép világon szétnéznek és a szabadító Istenre feltekin-tenek, visszavonják, hogy mindazon rosszak is, mik az életben érték, elenyésztek és szájokra adják az igéket: „Ha az életet elől kezdhettém, ismét csak a régi módon folytattám, mert Isten az, a ki mellettem állott és velem van szüntelen!“

Annak, hogy életem és a nyomoruság között megállottam, annyi munkát elvégeztem, nem a gyógytárak, orvosságok és emberekkel jövő segítség az oka, hanem az Isten. Ha vészben, viharban, le nem törtém, az a

ki erőt adott: Isten vala. Ha az emberi nemzet gyarlóságai nekem is osztottak sebeket, az a ki bekötözte: Isten vala. Ha saját gyarlóságaim magvából tövisek keltek utaimon, az a ki a tövis helyébe myrtust nevelt: Isten vala. Ha nem teljesíté minden óhajtásomat az Ur: azt is az én javamra cselekedte. Ő az örök szeretet. Az ő angyalainak parancsolt felőlem, hogy őrizzenek meg engemet, minden utaimban, kezekben hordoztak engemet. Hegyeknél, kősziklanál rendületlenebb menedékhelyem Ő vala. (Lásd Papi lexikont.)

Ha visszatekintek évenkénti szorgalmam gyümölcsére, melylyel munkám szépen koronázott, aldanom kell őt, azért mert a termés dus, a jutalom fáradságon felüli vala. Ha messzetekintek a múltba a patri-archa szavai ötlenek eszembe: „Kisebb vagyok uram minden te jóteteménynél és irgalmasságodnál, mert imo egy pálczával jöttem át a Jordánon és most két seregem vagyon!” Érzem megtisztulva Isten szeretetét, mely szívemet átjárja, hogy legyen ez este számomra és gyermekeim számára valóságos a r a n y l a k o d a l o m, melyért mindnyájan aldozzunk hálánkkal az Örökkelvőnek.

Ezután megható imát mondott az ősz püspök, meg több áldást és hosszueletet kérve a családra.

Az ősz püspök szívhez szóló szavai nemcsak az ünnepeltet, de a jelenlevőket is mélyen meghatották.

A püspök imája után az ünnepelt Kertész János könnyekig megindultan mondotta a következő hálás beszédet.

Méltóságos Püspök Ur!

Ma tizenegy és tizenkét óraker mult ötven éve mondtuk el az esküt kedves feleségemmel. Nagytiszteletű Révész Imre ur esketét meg bennünket kedves feleségemmel ezernyolcszázötvenkettőben B.ujvároson, az újvárosi templomban déli tizenegy és tizenkét óra közt. Azóta a jó Isten megtartott bennünket kedves feleségemmel egymás hűségében és szeretetében.

Azok a szép szavak, azok a szép áldását reánk mondott szavak még most is emlékezetemben vannak, a mit Révész Imre nagytiszteletű ur mondott. Azon áldásával megáldott ő minket, de megáldott a jó Isten is. Megáldott bennünket kedves feleségemmel, jó gyermekeinkkel, számos szép unokáinkkal.

Igyekezünk őket vallásosságban, isteni félelemben nevelni. Most itt állunk méltóságtok előtt, van szerencsém bemutatni kedves gyermekeinket, unokáinkat. Mi is kedves feleségemmel áldásunkat kívánjuk gyermekeinkre, unokáinkra. Legyenek városunknak, hazánknak közhasznos polgárai, polgár női. Éljenek hasznos megelégedéssel, boldogságban, azt kívánjuk.

Majd az ünnepelték egyik unokája, Kertész István joghallgató alábbi gyönyörű szép beszédben könnyezve tolmácsolta azt a kiváló, nemes szeretetet, vonzalmat, melyel a család minden tagja az ünnepelték iránt érez.

Kedves jó nagyszüleim!

Szeretett rokonaink és barátaink!

Most, mikor önöket rövid szavaim meghallgatására kérem, oly érzelmek uralják

teljes valómat, melyek a szívnek hevesebb dobogást, szemnek és arcnak tiszta ragyogást adnak, melyek a lelket megnemesítik, szent fogadalmat s ahhoz méltó cselekedeteket szünek. Ezek a szeretet és hála érte; melyek nélkül mi a mi drága nagyszüleinkről megszólalni sem tudnánk; a mi drága nagyapánkról, kinek völegényi bokré-tája ugyan rég elszáradt és a mi drága nagyanyánkról, kinek menyasszonyi koszoruja ugyan rég elhervadt, de a kiket rég elenyészett virágaik helyett egy hosszú fél század mulva épen mi, az ő forrón szereő és hálaadó unokáik szívből és lélekből való koszorunként övezünk körül.

A pusztá végtelen hőmezőjén, az erdő lombtarlott rengetegében önkénytelenül arra gondolunk vissza, a mikor kivirult a természet, a ligetek s rétek megnepesedtek, a mikor a természet teljes pompájában ragyogott az „aranykalászszaal ékes rónaságon,” a délibáb tükörében, vagy a mikor a természet levetette jobb időkhöz szokott öltözetét, hogy a dermesztő tél palástot terítsen reá, mely a virulás helyett enyészést, a pezsgő élet helyett aluvó életet jelent.

A mikor most itt a mi drága nagyszüleink ünnepelésére repeső örömmel egybe gyűltünk, ötven ily kikelet, ötven ily nyár, ötven ily ősz s ugyanannyi enyészet emléket idézzük elébünk.

Mily szép lehetett ez élet tavasza s mily szép lehetett az élet nyara, milyen munkás, mennyire eredményteljes, mikor annak hervadása ilyen megkapó. A szeretet, a tisztelet egybegyűjtötte a rokonoknak, barátoknak, jó ismerősöknek e szép társaságát. Berepedni egy hosszú élet multjának rengetegét az emlékezet sebes szárnyain. Mindnyájunknak visszatér a lelke azokba a régmult időkbe, virágokat gyűjtünk a tavasz és nyár puha pázsitján, virágokat, a melyeket a mi drága nagyszüleink oly gondnal apoltak, hogy legyen mi másokat gyönyörködtessen, mi másokat boldogítson, hogy legyen, mit mások szépen összegyűjtve szemeik elé helyezzenek. Mi is az összegyűjtött virágokat kezünkben tartjuk s a szív ábrándos szeretetével szoritjuk magunkhoz.

Oh hogyné szeretnénk azokat, kik e szép virágokat öntözték, ápolták? ! Legyen ezerszer áldott azoknak élete, kik életünket a keserűségek közepette megédesítették.

Mégis, mintha egyik a legszebb s a legbecesebb volna előttem, melyet minden magyar ember magáénak mond, de — sajnos — mily kevesen vannak, kikről elmondhatjuk, hogy valóban gondnal s odaadással apolják. Ez a hazaszeretet virága.

Ragaszkodás e hon minden porszeméhez, függetlenségéért s más nagy eszményeiért való tántoríthatatlan küzdelem, a legőszintébb szeretet azzal az igaz magyar néppel szemben, mely testestől-leléstől a szinmagyarság taplaló gyökerét képezi.

Hogy kötelessége ez saját hazája iránt minden nemzet fiának, az önként értetődik, de hogy a magyar haza fiainak még nyomatékossabban kötelessége, az e hon geográfiai helyzetéből s történeti alakulásából következik.

Mégis mit tapasztalunk, azt, hogy míg más nemzetek fiaí egy test egy lélek teljes odaadással teljesítik hazájuk iránt való kötelességüket, addig a magyar népnek csak csekély töredékét képezik azok, kik teljes következetességgel, odaadással munkálkodnak a haza javára.

És a mi drága nagyszüleink ápolták s Isten kegyelméből apolják napjainkban is teljes odaadással és önzetlenséggel a hazaszeretet e legékesebb virágát. S mintha mindég csak azt mondanák unokáinknak is: „Csak a hazát szeressétek!”

A szeretet és hála érzetének, mely erős kapcsolai fűznek hozzájuk bennünket s ez a szeretet és ez a hála csak akkor lesz szívünk mélyéből szárnyaló, ha azokat a virágokat, a melyeket ők egy hosszú életen keresztül oly gondnal és odaadással apoltak, mi is apolni fogjuk épen olyan gondnal, épen olyan odaadással, ha ragaszkodásunk e hon minden porszeméhez ép olyan erős, ha függetlenségéért s más nagy eszményeiért való küzdelemünk ép olyan tántoríthatatlan, ha szeretetünk az igaz magyar nép iránt ép olyan őszinte lesz, mint az övék.

Az önzetlen, odaadó hazaszeretet a mi drága nagy züleink legfőbb ékessége, s az lesz mindenkoron az egész családnak a legnagyobb disze.

Imával végzem szavaimat

Azt kérem én tőled, Istenem, hogy azokért a nagy jóteteményekért a mi drága nagy szüleinket tartsd meg közöttünk még évek hosszú során keresztül egészségben, boldogságban, mindnyájunk örömeire, e család diszere s legkedvesebb hazam javára.

Miként az alkonyatkor lefelé siető nap könnyezésének tiszta gyöngyei megszállják a gyöngö fűszálakat, hulljanak az ő könnyeik a szívünkbe plántált virágok gyökereire s növeljék azokat, mindég ékesebbé, mindig hatalmasabbá.

S kérésemet a mi drága nagyszüleinkért a költő szavaival fejezem be.

„Áldja meg az Isten mind a két kezével!”

Lelkesült éljen volt a visszhang a beszédre és mindenki sietett a jubilánsoknak szerencsekívánatait kifejezni.

A lakoma kezdődött ezután. Igazi magyaros vendégszeretettel fogadták és látták el a vendégeket. A lakoma alatt felköszöntőket mondtak: Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Kovács József, B. Nagy János, Vecsey Imre, Bakonyi Samu, Benedek János, ki ugyanakkor olvasta fel Kossuth Ferencz üdvözlő levelét is, Jánossy Zoltán és dr. Nagy Zsigmond,

A kitünő lakoma után Magyary Imre zenekara megadta a jelt a tánczra. A tánczot az ünnepelték, az arany völegény és menyasszony nyitották meg. Fiatalos jó kedvvel, tüzzel jártak a csárdást majdnem negyedóra hosszat.

Ezután folytatódott a táncz és a társaság a legjobb hangulatban együtt maradt a reggeli órákig.

A kokas ur . . .

A kokas ur a maga szemétdombján, A kutya bator maga udvarán, Hizik a hernyó gyümölcsfája lombján, Kukac a sajiban mozog szaporán.

S ime: honában a magyar nép szolgál, Gyáva, türelmes, mint holmi szamar, Nagyhasu Becsnek gyümölcsözök dolga S nem mer az árva mocczanni se már.

Debr. 1902. decz.

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Városi bizottsági tagok választása.

A tisztújítás mozgalma alig zajlott le, ma ismét nagy napra virradt városunk lakossága. A törvényhatósági bizottságban 46 bizottsági tagnak mandátuma ma jár le e hó 31-én és ezek helyének betöltéséről kell gondoskodni.

A mai napra tüzték ki a választást. A választás sorrendje a következő: Az I-ső — Csapó-utczai — kerület választ 7 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: Nagy Ferencz; választási hely: városgazdai hivatal (gróf Dégenfeld-tér 5-ik szám.) — A II-ik — Péterfia-utczai — kerület választ 7 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: dr. Tüdös János; választási hely: az ev. ref. egyháztanács épületének tanácsterme (Egyháztér 17. szám). — A III-ik — Hatvan-utczai — kerület választ 8 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: Lengyel Imre; választási hely: főreáliskola (Hatvan-u. 44.) emeleti rajzterem. — A IV-ik — Piacz-utczai — kerület választ 8 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: dr. Kemény Mór; választási hely: városháza nagyterme. — Az V-ik — Varga utczai — kerület választ 8 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: dr. Irinyi Istvan; választási hely: vármegyeház nagyterme. — A VI-ik — Kossuth-utczai — kerület választ 8 bizottsági tagot 6 (hat) évre. Választási elnök: Rickl Antal; választási hely: városháza kis tanácsterme. — Legnagyobb az érdeklődés a Piacz utczai és Varga-utczai kerületben. A Piacz-utczai kerületben délig 500 választó szavazott le. Délután 4 órára van kitűzve a záróra. Azután összeszámolják a szavazatokat, ami a késő esteli órákig elfog tartani, úgy, hogy az eredményt csak holnap számukban hozhatjuk, de azt már jelezhetjük, hogy az eddig beadott szavazatokból ítélve, minden kerületben pártunk jelöltjei kerülnek ki győzedelmesen.

A Csokonai kör és a Petőfi-társaság.

A Csokonai-körnek f. hó 30-án tartandó választmányi ülése iránt a szokottnál nagyobb érdeklődés mutatkozik. A Csokonai-kör ekkor fogja tárgyalni a Petőfi-társaság meghívóját, mely január 6-ra értekezletre szólítja fel a Csokonai kört az országos irodalmi szövetség megalakítása végett. Az elnökség az ügy fontosságára és érdekességére való tekintettel nemcsak a választmányi tagoknak küldött meghívót ez ülésre, hanem a helybeli íróknak és hírlapíróknak is. A választmányi ülés a városháza kis tanácstermében lesz délután 5 órakor.

Szávay Gyula a Petőfi társaságban.

Röviden, de őszinte örömmel és elismeréssel emlékezünk Szávay Gyulának a kitüntetéséről. Ez országos nevű költőt, kit még a rideg anyagi munka asztal sem szakított el a költészettől, a Petőfi társaság tagjai sorába választotta. A kiváló költő érdemének, tehetségének ezen borostyán koszoruzásáról olvasván, őszinte örömet érzünk, de csodálkozást is a fölötte, hogy Szávay Gyulát még csak

most választották be a fényes irodalmi társaságba, melynek ő díszére válik.

A királyi adóhivatalból.

A királyi adóhivatalból vettük ezen sorokat: Az adózó közönség érdekében kérjük becses lapja „Napi hírek” rovatában közzétenni, hogy a vármegyei pénztáraknak átadásával és átvételével járó munkálatok miatt a helyi m. kir. adóhivatal jövő évi január hó 1-től 15-ig a közönség részére csak délelőtt 8-12 óráig lesz nyitva. M. kir. adóhivatal.

Ember nyuzás.

A finánczok folytatják az embernyuzást. Ime még az ünnepi napok alatt sem hagyják nyugodni az államfentartó polgárságot:

Több budapesti hírlapban megjelent ezek nyomán a helybeli lapokban is közölt azon hír valódisága iránt, miszerint a m. k. pénzügyi magas miniszterium a karácsonyi ünnepek alatt 1903. évi jan. 2-ig mindennemű adóvegrehajtási eljárás eszközését eltiltotta, a helybeli m. kir. Pénzügyigazgatóság megkérdeztetvén: a városi adóügyszóltály azon utasítást nyerte, hogy miután e tárgyban se minemű rendelet nem érkezett, az adóhátraleköt jelzett idő alatt is szigorúan behajtani ne késlekedjek. Felhívatik ennél fogva az adózó közönség, hogy a lapokban jóhiszeműleg közölt, de minden alapot nélkülöző hír által magát félrevezettetni ne engedje, mert minden a behajtás megatlására irányuló törvényszerűtlen eljárás megtorlására a törvény intézkedése igénybe fog vetetni. A városi adóügyszóltály.

Közönség köréből.

A rendőrség figyelmébe ajánljuk alábbi közérdekű panaszos és igaz sorokat:

Tiszteit Szerkesztő Ur! Tisztelettel kérem alanti soraimnak b. lapjában helyt adni, Nap-nap után olvashatni a helyi lapokban a sikos jardakon történt baleseteket, ki hibás ebben? Azt nem tudom! Annyi tény, hogy köztisztasági és embervédelmi intézkedéseinkre szomorú világot vet. Szóval az utczán veszedelmes járni, de különösen gyönyörű állapotok uralkodnak a Nagytemplom, Csokonai illetve Emlékkert, a kollegium környékén. Ezen három közlekedési járdákat — ugrátszik — az illető közegek, akikre a hely tisztántartása bizva van, teljesen semmibe sem veszik, Havas időben hóba, sikos időben kéz és lábtörés aggodalma mellett, hóolvadaskor lucokban kell járni, a tisztelt rendőrség e három helyet nem látja, vagy nem akarja látni, hogy a tisztántartás iránt intézkedjen. E helyen kérem úgy a rendőrséget, valamint az egyházi, a Csokonai-kör mint kerfentartót és a kollegium t. vezetősegit, legyenek kegyesek embertársaik testi és egészségi épségükre való kiméletből ezen helyeken a tisztasági és biztonsági intézkedéseket megtenni, azt hiszem ily tekintélyes testületeknek jópéldával kellene előljárni.

Egy darabos-utczai lakos.

Köszönetnyilvánítás.

A „Besztercebányai első magyar posztó és gyapjúáru gyár részvénytársaság”

igazgatója Kemény Manó ur, kézbesített levele kapcsában mai napon 20, azaz husz koronát juttatott hozzám a „Népkönyha” czéljaira. Midőn ezen szives adományt a jótékony nőegylet elnökségéhez eljuttatni kedves kötelességem leendő, — szükölködő embertársaim nevében részemről is fogadja a nemes szívű adományozó hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

Az izraelita nőegylet bálja.

Az izraelita nőegyletnek jövő hó 10-én a Bika dísztermében rendezendő jelmezes estélye iránt általános és nagy az érdeklődés. A bál előkészítése dolgában tegnap értekezlet volt és az értekezlet a bál elnökül dr. Weisz József és dr. Nyiri Ernő ügyvédek, cigányvajdának dr. Weinberger Sándor ügyvédet választotta meg. Az estélyen R á c z Károly zenekara fog közreműködni.

A debreczeni ev. ref. egyház

árvaügyi bizottsága f. hó 30-án. d. u. 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülésnek igen fontos tárgyai vannak.

A debreczeni jótékony nőegylet ülése.

A debreczeni jótékony nőegylet tegnap délután 3 órakor választmányi ülést tartott Veressné Szathmáry Terez urasszony elnöklésével. Az ülésen jelen voltak az elnökön kívül: Szabo Kálmáné alelnök, Joó Istvánné, Jablonczay Kálmáné, Szávay Gyuláné, Székely Ferenczné, Szallay Ferenczné, Csiffy Katalin, Mayer E.-né, Hutiray Beláné, Karay Sándorné, Berzöfy Vinczéné, Benyáts Emlné, Szücs Kálmán pénztárnok és Konez Ákos titkár. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a szokásos segélyeket szavazta meg a választmány. Mint mindenkor, úgy a jövő év elején is szántalan szegény részesül a nőegylet segélyében. Titkár bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszteriumban — a szövő ipar-ügyben — azon kedvező ígéretet vette, hogy a kereskedelmi kormány egy állami művezetőt fog küldeni a szövőgépek összeállítására. — Bejelentette továbbá az árvaház keretében lefolyt ünnepeket, melyeket a választmány tudomásul vett. A nőegylet január 31-én tartandó táncmulatsága tombolával lesz egybekötve. A mulatság rendezése ügyében a jövő hó 6-tól kezdve minden kedden d. u. 3 órakor Veressné Szathmáry Terez urasszony lakásán ülés lesz. A meghívókat az év első hetében küldi szét a nőegylet. Az ülés végén a közelgő új év alkalmából Konez Ákos titkár meleg szavakban üdvözölte az elnököt és a választmányt, kérve őket, hogy a szegények és szenvedők iránt érzett lángoló lelkesedésüket tartsák meg jövőre is.

A makacs esküdt.

Valami bonyodalmas ügy került a mi-nap a clevelandi esküdtbíró elé. A hosszas tárgyalás alatt ugyancsak kifáradt a 12 esküdt s mindnyájan örültek: mikor a tárgyalás véget ért. Gondolták, hogy a verdiketet mihamar meghozzák. Visszavonultak, hogy meghozzák ítéletüket. Tizenegy esküdt mihamar meg is egyezett, de a tizenkettedik nem akart hozzájárulni a verdikthez.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtéren, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizspporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, mintadoboz Harmat-pouder** ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Felpouder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Pouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

Puhitgatták, lapitgatták mindenféleképpen, de a makacs ember nem engedett. Így mult el az egész nap. Még az este is ott találta őket a külön szobában. A bíró végre megunt a várakozást és elküldte az írnot, hogy kerdezze meg: van e kilátás a verdiktre.

— Nincs — kiáltott vissza az esküdtek feje.

— Hozzanak-e az esküdt uraknak vacsorát? — kérdezte az írnot.

— Igen — válaszolt a kerdezett — még pedig tizenegy személyre vacsorát és egy porció szénát.

Es ez talált. A tizenkettedik esküdt esküdt mihamar beadta a derekát.

Tilos a dohányzás a vasuton.

A nikotinosták és a trafikosok között nagy riadalmat fog okozni az államvasutak igazgatóságának egy rendelete, mely szerint a dohányzási tilalmat a kocsikra, sőt a varótermekre is kiterjesztik. Ebben a tárgyban, mint a „Vasuti és hajozási közlöny” írja, a vasutak bizottságot küldtek ki s eza bizottság már meg is tette jelentését a magyar államvasutak igazgatóinak értekezleten. Az igazgatói értekezlet abban állapodott meg, hogy a m. kir. államvasutak a többi vasutak nevében is, a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intézzen a vegből, hogy: 1. a dohányzás az összes váróhelyiségekben tiltassék; 2. a dohányzás a személykocsikban (a folyosókön is) általában tilos legyen és a kocsiok csak abban a szakaszában legyen megengedve, a melyek erre a célra a vassuttól hivatalosan megjelöltetndk, 3. ott, hol, ugyanazon kocsiosztálybeli utasok számára egynél több étterem áll rendelkezésre, az egyik a nem dohányzók részére tartandó fenn. Az egyik hazai vasut kivánságára a fölterjesztésben még az is megemlítendő, hogy oly állomásokon, hol a varóterem egyuttal étkező helyiségül is szolgál es az ugyanazon osztálybeli utasok részére külön váróterem nincsen, a dohányzás itt is tiltassék el. A miniszteri döntést legközelebbre várják.

Szeszes italok bejelentése.

Mint hivatalos értesítést közöljük: Debreczen városi közönsége értesített miszerint a városi szeszadóptléket kezelő hivatal 1903. január hó 1-től az állami bor- és husfogyasztási adókkal együtt Széchenyi utca 3. szám alatt fog kezelteni, felhivának az érdekelt felek, hogy városi szeszadóptlék alá tartozó szeszes italokat 1903. év január hó 1-ső napjától Széchenyi utca 3. szám alatt jelentsék be. — A városi számvétség.

A Bikur Cholim egylet halesztélye.

A „Bikur Cholim” debreczeni betegsegélyző egylet fényesen sikerült halesztélyt rendezett vasárnap este a Frohner szálloda éttermében melyen részt vettek Dr. Bakonyi Samu, Dr. Kardos Samu, Dr. Fejér Ferencz, Dr. Freund Jenő, Dr. Révi Nándor, Dr. Weisz József és az egylet tagjain kívül még számosan. Az estély kedélyes hangulatát a sok pohárköszöntő és Toloczki Nándor főkantör ur és emekkara által előadott precíz énekszámok emelték.

Kokárdás szolgálirák.

Érdekes átirat érkezett Hajdumegye törvényhatóságához. Az átiratot Maros-Tor-

damegye alispánja küldötte s az foglaltatik benne, hogy Hajdumegye is adjon minden választott tisztviselőjének nemzetiszínü kokárdát. Az átirat úgy tervezi ezt a kokárdát hogy az nemzetiszínü szalagból és a magyar czimerpajzs összetételéből álljon. A kokárdát avval indokolja meg Maros Tordamegye, hogy az ilyenfajta jelvény nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a magyar államegyiség külsőleg is jobban érvényre jusson. Tervezi pedig úgy ezt az újítást, hogy a megyei tisztviselők csak hivatalos órák alatt, továbbá kiküldetések, kiszállások és a felekkel való tárgyalás közben köteleztesse a jelvény viselésére. Mindeddig nem lenne semmi akadály a marostordai eszme megvalósításának. Van azonban az indítványnak egy olyan része, a mely kivihetetlennek látszik. Azt indítványozza ugyanis a maros-tordai átirat, hogy a tisztviselők rangfokozatuk szerint eltérő nagyságu jelvényeket kapjanak. Ne viselhesen például a szolgáliró olyan jelvényt, mint a főjegyző, vagy az alispán, s az árvaszéki ülnök jelvényén is megiehessen látni, hogy az árvaszéki elnök neki fölebbvalója. Még talán ez sem volna olyan nagy baj, mert hiszen katonáknál is van hasonló rendszer. Csakhogy míg a fess hadnagy, aki egyenlő volna a szolgáliróval, egy csillagot hord, a szolgáliró a csillagnál mindenestre jóval nagyobb kokárdát kapna. A főhadnagy szintén elég könnyen bírja a két csillagot, sőt a harmadik csillagot is nehezen várja. A 3-ik osztályu aljegyző vagy két kokárdát, vagy egyet, de jóval nagyobb a fölebbvalói viszony kiüntetése végett, vint a szolgáliró. A főszolgáliró, akit egy sorban helyezhetünk a kapitánnyal, már vagy három kokárdát, vagy olyan nagyot kapna, mint egy ébresztőóra. Azután következik a főjegyző vagy négy kokárdával, vagy egy tányer nagyságu jelvényvel, nem is említve az alispánt, aki oly nagy kokárdát hordhatna, mint egy jókora napraforgó, s a nemzeti színü pántlika lehetne rajta olyan hosszú, mint e Csillag Anna haja. Ezeket a következményeket nyilván nem mérlegelték jól Maros-Tordán. Kivánsian várjuk, hogy Hajdumegye törvényhatósága milyen álláspontot foglal el a maros-tordai indítvánnyal szemben.

A póruljárt cigányok.

A cigánytörténetek között es igen sikerült az itt következő eset, melyet a Székesfehérvár és Vidékéből olvasunk:

Megérkezett a malaczbandák saionja s így a bicskei Sosa bandaé is. Ugyanis föl fogadták Sosáékát egy zsámbéki paraszt lakodalomra. Minlött azonban elindultak volna, úgy tettek, mint a vásároló esizmadia, ki mielőtt vasárre indul, nagyot iszik, azt tartvan, hogy ha jó vasárja leszen, még egyet iszik, de ha rosszul üt ki, hát legalább ivott. Tehát a cigányok is megáltak egy pálinkás bolt előtt es Kontra József fuvarosuk jótállása mellett, igérve, hogy majd a keresetből fizetnek, indulás előtt hitelbe jól bepálinkáztak. A jeles banda ilyen állapotban utak indult, azt az actualis nótát da nolva: „Esik a hó esuszik a száu, menyegzőre viszik a rózsám.” Minthogy az ut a havazás következtében be volt fujva, a kocsis kénytelen volt a határutra térni. szépen haladva azt veszik észre, hogy a szánnal szemközt egy nagy négy lábú állat kullog eléjük. Kuvasz volt az istenadta, de úgy a kocsis, valamint a cigányok, a pálinka hatása alatt farkasnak nézték. A leg-

idősebb Sosa azt kerdi ijedten a kocsisától: Mi az ott la, József gazda? — Hej, a ki rézangyala van, az egy farkas. Nem kellett több a csupa Sosából álló bandának, egy pillanat műve, mind leugrált a szánkóról es szaladni kezdtek. — De az elől szaladó Sosa hirtelen megállt: „Megálljatok bibások, hiába szaladtok, a farkas ugyis csak utolér benneteket, hanem ijesszünk rá. Alljunk egy csoportba, huzzunk el egy keserves nótát, a melyet a farkas sohasem hallott.” Ugy is lett. Es a farkasnak vélt kutya, nem tudni, a rettenetes zenétől megijedve, vagy más irányba kezdett szaladni. Most már a romák az ijedségen kívül minden más kellemetlenséget kikerültek volna, csak hogy a lovak is megbokrosodnak, a szánkót feldőntötték, s a gazdájukat az utban hagyva haza vágtattak. A cigányok akarva, nem akarva kénytelenek voltak utjokat gyalog folytatni Zsámbék felé. Csakhogy a nehéz fő es a magas hó miatt a cigányok oly lassan haladtak előre, hogy csak a késő délutáni órákban értek rendeltetésük helyére. Hogy mi történt velük, azt bizonyosan tudni nem lehet, hogy azonban nem valami szívelyes fogadtatásban részesültek, igazolja azon körülmény, hogy ójfel táján, kijózanodva bár, de kékre-zöldre vert fizonomiával érkeztek haza. Hogy a pálinka arat ki fizeti meg, azt a boltos maga is szeretné tudni.

Értesítés.

A debreczeni izr. hitközség 70.000 frtos törlesztési kölcsöne részkötvényeinek 6-ik törlesztési kisorsolása Lestyán Adorján kir. közjegyző ur közbejöttével megtartatván ez alkalommal 11, 56, 83, 95, 100, 164, 169, 189, 253, 270, 275, 279, 291, 313, 315, 358, 370, 373, 395, 409, 412, 429, 433, 455, 480, 509, 545, 556, 568, 570, 574, 583, 636, 658, 676 számu részkötvények kisorsoltattak. A kisorsolt részkötvények 1903. február hó 1-től kezdve, az esedékessé vált 12. számu szelvények pedig 1903. január hó 1-től kezdve Weisz Sándor pénztáros urnál beváltható. A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

Hölgyek öröme.

Ezrekre menő elősmerőlevél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített hires dr. Lehman-fele arczkenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudér 1 doboz ára 1 korona. Csak nevem es arczképcemmel ellátott tégelyt kérjünk es fogadjunk el! Kérem egy próbarendelvényt venni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent Háromságához. Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

SZINHÁZ.

Műsor:

Hétfőn: A fősvény. Vigjáték.
Kedden: Csókonszerzett völegény. — Énekes bohózat.
Szerdán: Két örömnep. Bohózat.
Csütörtökön: délután Niobe operette.
Este: A föld. Szinmű.
Pénteken: Rip van Vinkle. Operett.
Szombaton: Niniss, énekes bohózat.
Vasárnap délután: Náni, népszinmű.
Este: Magdolna paraszt tragédia.

Trilby.

Szombat este felelevenítették azt az idegizgató hypnotikus rémdramát, mely an-

legelőkeltebb fényképek Harth Gusztáv műtermében készülnök.

Ugyszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak arczképes igazolványhoz szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

Tisztelettel

Harth Gusztáv

fényképész. Debreczen, placz-utca 34.

Újévi és alkalmi ajándéknak

nak idején bejárta az egész világot. Hogy még mennyire hat most is, mutatta a telt ház s az a tetszés, mely a két főszereplő, Hahnel Aranka és Sebestyén alakítását kísérte. A III-ik felvonás kiemelkedő része volt az előadásnak, a közönség szünni nem akaró tapsal és végül „vastaps”-sal jutalmazta a két főszereplő realiztikus játékát. Sebestyén maszkiáért és a legkisebb részletekig kidolgozott alakítását feltétlen dicsőretet érdemel, a szerep I. felvonásbeli gunyos részleteit azonban nem színezte eléggé ki. Hahnel Aranka is ügyesen győzte le szerepe nehézségeit és egyes helyeken pl. hysterikus örömköltésével es medium jeleneteivel teljes hatást tudott elérni. A Trilby színpal mögötti, hypnotikus delát Áldor Juliska énekelte szépen, hatásosan, hatásosan. A kisebb szerepekben Palágyi Pataki és Krémer jeleskedtek.

Harcz a termőföldért.

(Hétszázézer hold föld meghódítása.)

A földmivelségi kormány hatalmas akciójáról ad hirtitt következő tudósításunk:

Arról van szó, hogy az állam hétszázézer hold földet akar elhódítani a meddőségtől s ezt a roppant területet a mezőgazdaság számára hódítja meg.

Még százezer holdnyi területet borít az Alföldön a növényzetet előlő sziksó. Ez az óriási darab föld értéktelen holttóke a tulajdonosok számára s legföljebb sovány birkalegelőnek használják s összes termése az a kevés sziksó, amelyet kivirágzása után összeröpörgetve, potom áron ad el a gazda a vegyi gyáraknak.

Ha sikerül a földmivelségi miniszter szépszándékú akciója, pár év múlva dus szemü kalasztengert ringat e roppant területen a magot érlelő, meleg nyári szellő.

Kaukál János karczagi gazdász és Könyig Károly gyógyszerész évek óta foglalkoznak a szikes talaj megjavításának kérdésével.

Övék az érdem, hogy kísérleteiket, melyeket nem a négy fal közé zárt vegyi konyhában, de künn a szabad természetben éveken át folytatják, végre siker koronázta.

Kaukál megvett néhány hold teljesen terméketlen szikes földet s két évig kezelte vasgálicz oldattal, míg végre a sziksó teljesen kipusztult a talajból s a sivar ugar jó termőfölddé változott, amely dusan visszafizeti a behintett magot.

A két kísérletező, miután találmányát szabadalmaztatta, följajánlotta azt a kormánynak.

Mint megbízható helyről értesülünk, a földmivelségi kormány megvette a szabadalmat s most nagyarányú állami mozgalmat indít a terméketlen szikes földnek termővételére.

Ennek az akciónak részletes munkáján most dolgoznak a földmivelségi minisztériumban.

E terv óriási mezőgazdasági élőnyeit részletezni fölösleges dolognak tartjuk s ezuttal csak azt említjük még meg, hogy egy hold teljesen szikes föld megjavítására körülbelül 5 mmázsa vasgálicz oldat szükséges.

Az eljárási szabadalmat, melyet az állam megvásárolt a Vegyi-Ipar a következőkben ismerteti:

A vasgálicz keverési aránya a földnek különböző mértékű sziksótartalma szerint változik.

A föld javítása úgy történik vele, hogy a szikes földterületet belocsoljuk a vasgáliczos oldattal.

A locsolás után körülbelül két hétre a

földet felszántjuk, illetőleg feltörjük és aztán újból belocsoljuk, amit aztán annyiszor kell ismétetni, a hányszor azt a föld megkívánja.

A vaskéneg a talaj termőképességére nincs káros hatással, mert igaz ugyan, hogy a föld foszforsavát lekötöni igyekeznek, de ez csak igen kis mennyiségben történhetik, mert a foszforsav a talajban citrátban oldható foszforsavas vegyületet alkot. Szikes talajban a szik, vagy oldott, vízben igen könnyen oldható alakban van s ezért a vaskéneg és a szóda között a vegyi folyamat rendkívül könnyen ugyszólván pillanatnyilag megy végbe, mely után a vaskéneg oly vegyületté alakul, mely a foszforsavval vegyülni nem képes és ennélfogva a talaj termőképességére sem lehet hátrányos befolyással.

A szántás a szikes földnél természetesen a feltöréssel helyettesítendő. A feltörésnek az a célja, hogy a vaskénegoldat közvetlenebbül átjárhassa a talajt.

A szik, mint lugos anyag a talaj fizikai tulajdonságait változtatja meg; a Kaukál féle javítási eljárásnk épp az a célja, hogy ezen sziket cseréhomlással vegyileg megváltoztatása és ezáltal a talaj eredeti fizikai tulajdonságait visszazerezze.

Minden mezőgazda, de főként az Alföld szikes vidékei érdeklődéssel nézhetnek a földmivelségi kormány szép terve elé.

Székely bazárok.

Maros-Vásárhely.

A székely mozgalom egyik kézzelfogható eredménye az aradi és debreczeni karácsonyi bazárok.

Lelkes honfiak és honleányok felbuzdulására mozgalom indult a székely házi ipari tárgyakkal a legszegényebb székely-nép készítményeinek megismertetésére. Ezek a lelkes honfiak és honleányok igen helyesen úgy okoskodtak, hogy a székelység fa-bő hazájában igen sok olyan praktikus tárgyat készítenek, minek az Alföldön piacot szerezhetnek, tehát egyfelől a széke-lyeken, másfelől másokon is segítenek.

Hogy jól okoskodtak örvendetesen bizonyítja az a tény, hogy a bazárok földmives nép készítette tárgyait: kosarakat, szotyrokot lábtölköt, pinczetokokat, üvegvédőket, kertiszékeket, szőtteket és varrottasokat stb. már az első npokon úgy elkapták, hogy utánrendelést kellett tenni.

A helyi lapok áradozva beszéltek a benyomásról, melyet „a kiállított tárgyak tarka sokasága nyújt.” Arad polgármestere rokonszenvesen emlékezett megnyitójában a maroknyi székelynépről, mely elzárt helyzetében is megőrizte nyelvet, faji jellegét, szokásait; életkörülményei közt kifejezést ad találékonyaságának, felfogásának, ügyességének eszméit, gondolatait érzezből, anyagból, fából, állati és növényi termékekből képes oly testté alkotni, melynek megszerzésére nem csupán a hazai ipar pártolása, hanem a kiállított tárgyak arányossága, finomsága, izléses idomai és a gyakorlati életben való használhatósága is buzdít.

Eddig körülbelül azt sem tudtuk — jegyzi meg az egyik aradi lap, hogy van székely háziipar s most meglepetve látjuk, hogy mily tökéletes, izléses produktumok előállítására képes. Hasonló benyomást tett a székely háziipar Debreczenben.

Ime a kézzelfogható eredmény, melynek jövőben örvendetes következményei lehetnek.

Kezdetben mindjárt nagy vívmány e kedvező bemutatkozás, hogy a királyhágóntuli magyarság nem merült ki a székely ba-

jokkal szemben érzett rokonszenvének publikálásában, hanem megfogja kezét a testvér-népnek s munkája árán, amiről im teljes elismeréssel szólhat: segíteni kívánja, még pedig az öntevékenység fokozásával.

Nagy vívmány azért is, hogy a székelység kapva kap az ilyen hozzá is méltó támogatáson. Megvan tehát a kapocs testvér és testvér között; az érintkezési pontok ezután remélhetőleg szaporodni fognak; az érdeklődés iránya megváltozik: Oláhország felől, a haza belseje felé.

A mozgalomnak pedig erőt ad a szervezett székely társadalom, mely az ország minden részében felkutatja „kiment” fiait és szövetségeseiket keres bennük; a nagy magyar társadalom figyelmét oda tereli a délkeleti kárpátok lábánál elterülő székelyföldre. De nagy erőt ad e mozgalomnak a földmivelségi miniszter is, aki a székely földmives nép, felsegítése céljából, azok háziipari készítményeinek, különösen a tömeg megrendelésre alkalmas szükegletű cikkeknek bemutatására anyagi támogatást nyújtott.

Ott segít, ahol megvannak a szegély kamatozásának biztos feltételei: belenyul a nép foglalkozáskörébe s ha van, ahol van akarat szorgalmas, becsületes munkára; sokszorozza a pénzforgalmat.

Ez kell a székelynek. Mert ahol a székelység valamiféle háziipart üz, mindenütt meglátszik a mód: falun, embereken.

Pedig eddig csak a lokális szükséglet kielégítésére kellett szoritkozniok. Ha most piacza bővül, ezer kosár, szék, seprű, székér, te-nő (mindannyi hasznos faaru) helyett tizszer, vagy éppen százszor annyit készíthet adhat el; ha textil iparában értékes szövött-varrott áru, gyapju pokróczai; speciális — immár híres turója, pogácsája is ily kelendősegre talál, megvan az első biztos lépés felsegítésére a nélkül, hogy alamizsnát nyujtanának és megaláznák.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móricz Pál.

A kert köfalát mintha csak elseperték volna a földről. A rousokon sebesültek heverték. Kinek a feje, kinek a lába, kinek a keze volt véres. Egy szegény maroktányosnő is ide bujt meg az egyik sarokba a szamárfogatos talyigájával. El nem tudtam képzelni, hogy ez a szerencsétlen mitévő lesz itt? Azután vérrel, sárral borított, agyonsarkantyuzott lovak is heverték földredobanban a földön.

Micsoda különbség a mai reggel között. Akkor még rendes zászlóaljaink voltak, de most mindent a felbomlás fenyegetett. Három nap elegendő volt arra, hogy ugyanazon pusztulásba sülyedünk, a mi Lipese után sujtott le reánk. A mi zászlóaljunk és a másik zászlóalj maradványa még ugyan elég türethően tartotta a rendet, mindamellét, az igazat szólván, a nyugtalanság erősödött lelkünkön.

A balszerencsés hátrálás kikerülhetetlennek látszott. Már tegnap óta nem ettünk semmit. Most egész nap harcoltunk. Az éjszaka már sötétlett felettünk. A kimerültségtől, éhségtől reszkettünk. Nem is csoda, ha ily körülmények között még a legbátrabbat is elfogja a félelem és reménytelenség.

Ennek daczára még mindég nem voltunk legyőzve, A fensikot még mindig uralták a vérteseink. Az ágyubögés és a rette-

netes csata zaján is áthallatszott ez a kiáltás:

— Gyön a gárda!
Igen... A gárda is megindult...
Végre jött tehát. Már messziről láttuk, midőn a medvebőr süveges, hatalmas csapatok kifogástalan hadirendben jövének az országoton.

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelentékeny árszállítással

nagy ujévi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, úgymint: **a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálak. Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ág- és asztalterítők.** Uri divatezikkék, **kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek. Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.**

Határozott árak. Előzekeny kiszolgálás.

Egyedüli butorgyár és szabadalmazott asztalok gyára Debreczenben.
Kárpitos és diszító műtermek.
Alapítatott 1875.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő gyáramat tetemesen

megnagyobbítottam

és több kitüntetésben részesült butorkészítményeimből a legegyszerűbb kivitelű a legfényesebbig nagy rakárt tartok.

Lelkiismeretes kiszolgálás! Polgári árak!

Tisztelettel

Schwarz Vilmos

cs. és kir. udvari butorgyáros.
Gyar: Szálka-u. 5. Üzlet helyiség:
Piacz u. 71. Saját ház.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy

saját gyártmányu finom liszteink

a már közismeretű számok szerint -- úgy a Simonffy utcai fő, mint a fiók üzleteinkben állandóan kaphatók.

Teljes tisztelettel:

Gémes Ferencz és társa

oroszházi házi kenyér sütőde.
Telefonszám 32.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

Csak tiszta darált kávévet vegyünk

1 deca tea 3 kr., nagyüveg igen jó rum 22 kr., egész szemű hurka rizs 14 kr., hófehér só 12 kr., 1 kg. szép nyers kávé 1 frt, 1 liter prima, szagaélküli szalon petroleum 12 kr. Minden legolcsóbban beszerezhető Rosenthal Sándornál Csapó-utca 16. sz.

Mit vegyünk

férfiaknak ujévre?? Határozottan legalkalmasabb ujévi ajándék egy szép, valódi tajték pipa, vagy szipka, melyek rendkívül nagy választékban és jutányos árbau kaphatók a le jobb hírnévnek örvendő Schwartz Dániel művezető vezetése alatt levő tajték-pipa metsző üzletben, mely eddig a Bikában létezett és ez idő szerint a városházával szemben a „Debreczen sörcsarnok“ mellé helyeztetett át.

SZENDRÓ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu zongoráit, hegedűt és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Olesó forrás Narancs, citrom, déligyümölcs, kávé és friss teában Kohn Henriknél Debreczen, Gróf Dégenfeldtér 7-ik szám.

10. Egy nagy 10 kros petroleum forrás megeredt a Neuman és Weisz cégnél Hatvan-u. 5 sz.

A „Karikás“ élclap

árúsítására ügyes fiuk kerestetnek. Jelentkezzenek: Szent-Anna utca 7. déli 1-2 órákor.

1536—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 3064/1—1902. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Hirsch Herman részére Hajnal Mór és neje debreczeni lakoskötől 421 kor. 28 fil. tőke, és eddig összesen 73 kor. 60 fillér per költség erejéig 1896 évi aug. hó 1-ső napján bíróilag lefoglalt és 1062 kor. 60 fillérre becsült szikviz gyártó ké szülék, különféle szeszes italok, butorok, és egyéb ingóságok **1902 évi decz. hó 30-án d. e. 10 órákor** kezdetét vevő és Debreczenben Nyil-utca 107. sz. a.megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. dec. hó 3-án.

Bódogh Zsigmond bir. kiküldött.

Ingyen

küldjük meg

részletfizetéses könyvárjegyzékünket

levelezőlapon történendő kérésre.

Czim:

KAZINCZY

KÖNYVKERESKEDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENBEN.

Nagy jövedelemre

tehetnek szert intelligens urak és nők, mint könyvutazók és helyi könyvügy-nökök. Ajánlatok a

KAZINCZY

KÖNYVKERESKEDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENBEN

czimre kéretnek.

Értesítés!!

ADLER SIMON

rőfös és divatáru üzletéből

Debreczenben, Kossuth-u.

Van szerencsém a n. é. vevő közönséggel tudatni, hogy a közlegő **ujév alkal-mából** üzletemben az aruraktáram tulhalmozottsága miatt az összes

női és férfi ruhaszöveteket

teljesen

gyári áron

fogom árusítani.

Ezen kedvező alkalom kihasználását ajánlom

tisztelettel

ADLER SIMON.

Ne vásároljanak csekély értékű gyakran hamisított rumot.

Eszenciák ártalmasak az egészségre. Battle Axe Jamaica Rum el van ismerve, mint **The Nectar of Jamaica.**

Minden üveg megtöltése a czég ellen-örzése mellesz eszközölve.

A. A. Baker & Co London E C.

Ezen jegyet az összes kulturállamokban a törvény védi.

Debreczenben kapható Csanak József, Geréby Fülöp utódai, Kontsek Géza, Komlóssy Lajos fűszer és csemege kereskedéseikben.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csúz, köszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a póstyéni **iszappal**, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszer felülmúl. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő.

Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld a fürdőigazgatóság.

UJÉVI ajándékoknak

hasznos és alkalmas cikkek:

Bluz selymek,
Mosó bársonyok,
Selyem sálak,
Szőrme-boák és muffok,
Selyemkendők,
Disz- és csipke kötők,
Legyezők,
Selyem és posztó alsószoknyák,
Asztalfutók,
Vászon damaszt terítékek,
Zsebkendők,
Kávés terítékek,
Férfi nyakkendők és
Esernyők,

óriási választékban kaphatók:

Bosznay J. és Társa

divat üzletében
DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Nagy választékban.

Minden nagysagu Téli gyapju kendők, férfi, női és gyermek alsó Tricó ruhák és harisnyák, Erancoia, Cosmanossi színes, fehér Pique és Sinór Bachetek a legszolidabb szabott árak mellett kaphatók.

Jánossy József és Társa.

Vászon és kézmű raktárában Debreczen,
Piacz-utca főtőzsde mellett.

Allein echter Balsam
von der Schutzengel-Apotheke
in
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry (Adolf) Limited in Pregrada
Gyógyszerész A. Thierry balsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobbnem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utazásokhoz nyulni, melyert csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olesó, megbízható, a mellett hatalmasan szerbel A hol nem bizonyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Czim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeatiót is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifolia kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólrhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábna járás közb-n történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokégetés okozta sebek, a meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvegie 2 kor., fehér csomagolásban üvegie 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyü emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható a osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-tárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és föelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltanak

Csak akkor valódi, ha háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös fekete nyomás sárgapapíron) van elzárva.

18 3

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-tárában.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.
Tóth Béla gyógyszer-tára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

